Bài 4: Từ vuông góc đến song song. Định lí.

Tổng ba góc của một tam giác.

I. Kiến thức cần ghi nhớ:

1. Từ vuông góc đến song song:

- Hai đường thẳng phân biệt cùng vuông góc với một đường thẳng thứ ba thì chúng song song với nhau.
- Nếu một đường thẳng vuông góc với một trong hai đường thẳng song song thì nó cung vuông góc với đường thẳng kia.
- Hai đường thẳng phân biệt cùng song song với một đường thẳng thứ ba thì chúng song song với nhau.

2. **Định lí**:

- Một tính chất được khẳng định là đúng bằng suy luận được gọi là một định lí.
- Mỗi định lí được phát biểu dưới dạng "nếu ... thì...".
- Giả thiết và kết luận được viết tắt tương ứng là GT, KL.
- Chứng minh định lí là dùng suy luận để từ giả thiết khẳng định được kết luận là đúng.

3. Tổng ba góc của một tam giác:

- Tổng ba góc của một tam giác bằng 180°.
- Tam giác vuông là tam giác có một góc vuông. Trong một tam giác vuông, hai góc nhọn phụ nhau.
- Góc ngoài của tam giác là góc kề bù với một góc của tam giác.
- Mỗi góc ngoài của một tam giác bằng tổng hai góc trong không kề với nó.
- Góc ngoài của một tam giác lớn hơn mỗi góc trong không kề với nó.

II. Bài tập:

Bài 1: Cho tam giác ABC có $\angle A = 50^{\circ}$; $\angle B = 70^{\circ}$. Tia phân giác góc C cắt cạnh AB ở M. Tính các góc AMC, BMC.

Bài 2: Cho tam giác ABC có $\angle A = 100^{\circ}$; $\angle B - \angle C = 50^{\circ}$. Tính các góc B, C.

Nguyễn Quyết Thắng – Trường THPT chuyên ĐHSPHN

Bài 3: Cho tam giác ABC có $\angle A = 80^{\circ}$; $3\angle B = 2\angle C$. Tính các góc B, C.

Bài 4: Tính tổng các góc ngoài tại ba đỉnh của một tam giác.

Bài 5: Cho tam giác ABC và điểm M nằm trong tam giác. Tia AM cắt cạnh BC tại D. So sánh các cặp góc BAD, BMD và BAC, BMC.

Bài 6: Cho tam giác ABC có $\angle B + \angle C = \angle A$; $2\angle B = \angle C$. Tia phân giác góc C cắt AB ở D. Tính các góc ADC, BDC.

Bài 7: Cho tam giác ABC có $\angle A = \angle B = 60^{\circ}$. Cx là tia phân giác góc ngoài đỉnh C. Chứng minh rằng Cx // AB.

Bài 8: Cho tam giác ABC vuông ở A, $\angle C - \angle B = 10^{\circ}$. Tia phân giác góc B cắt AC ở E. Tính các góc AEB, BEC.

Bài 9: Cho tam giác ABC có góc A bằng 80°. Tia phân giác góc B, C cắt nhau ở I. Tính góc BIC.

Bài 10: Cho tam giác ABC vuông ở A. Kẻ AH vuông góc với BC (H thuộc BC). Phân giác các góc BAH và C cắt nhau ở K. Chứng minh AK vuông góc với KC.

Bài 11: Cho tam giác ABC vuông ở A. Hạ AH vuông góc BC (H thuộc BC). Kẻ tia phân giác góc BAC cắt BC ở M. Biết ∠HAM =15⁰. Tính các góc B, C.

Bài 12: Cho hai đoạn thẳng AB, CD cắt nhau ở E. Phân giác các góc ACE, DBE cắt nhau ở K. Chứng minh $\angle BKC = \frac{\angle BAC + \angle BDC}{2}$.

Bài 13: Cho tam giác ABC có góc BAC bằng 70^{0} . Các đường phân giác BD và CN cắt nhau ở O. Tia phân giác ngoài tại đỉnh B cắt tia CN tại E. Tia phân giác ngoài tại đỉnh C cắt tia BD tại F.

- a) Tính số đo các góc BOC, BEC, BFC.
- b) Tia EB và FC cắt nhau tại K. Chứng minh BOC và BKC là hai góc bù nhau.

Bài 14: Cho tam giác ABC và điểm M nằm trong tam giác.

- a) $\angle BMC = \angle BAC + \angle ABM + \angle ACM$.
- b) Biết $\angle ABM + \angle ACM = 90^{\circ} \frac{\angle BAC}{2}$ và tia BM là phân giác góc ABC. Chứng minh tia CM cung là tia phân giác góc BCA.